אילן גיבעוני הודה במיכתב כי „חיסל" את אביו בדקירות־סכין, אך הוא גם הצהיר כי אינו אוכל בשר מטעם צער־בעלי־חיים, וכי הוא מתעב מילחמות

רצח ציתחוני

„אני חיסלתי את אבי בגלל זה שהוא זרק אותי לכלבים כמו בן־אדם מצורע... אבי הרס את חיי ללא עוררין, ולכן פעלתי בלב שלם למעשה זה." כתב אילן גיבעוני, 23, במיכתב שאותו כינה „מיכתבי האחרון". הוא נעצר בידי המישטרה מייד אחרי כתיבת המיכתב הזה.

גיבעוני נאשם כי רצח את אביו, אריה גיבעוני (53), בדקירות־סכין, בשרה־נטוש ליד שיכון למד בתל־אביב בסוף מארס האחרון. האב היה קצין־הביטחון הראשי של חברת אגד, גבר נמרץ ומכובד.

„גנבוני" מצחצח נעליים

על דוכן־העדים עמד גיבעוני נכלם ושחוח. למרות העובדה שהיה זה יום גשום, לבש רק גופיה לבנה חסרת־שרוולים. שיערו השחור והארוך היה מרובלל ובלתי־מסורק, והוא ענה לשאלות התובע אברהם טל והסניגור משה רום בקול עדין ואיטי.

לאט־לאט גולל הצעיר התימהוני את מסכת־חייו העצובה, לפני השופטים יעקב מלץ, שמואל גולדברג ושרה סירוטה. נדמה היה כי גם השופטים הוותיקים אינם מצליחים להסתיר את רחמיהם על הצעיר בעל דמות־היגון.

סיפר אילן גיבעוני, גבה־הקומה ו־בעל הגוף האתלטי:

„הוריי נפרדו כאשר נולדתי. הם לא התגרשו עד היום. עד גיל 10 גדלתי אצל אמי ברמת־גן. חיי עד אז היו די בסדר. בגיל עשר, אבא ז"ל העביר אותי למוסד הדסים לארבע שנים. רציתי ללכת עם אבי, כי לא ידעתי עד אז מה זאת אהבת־אב, והוא הבטיח לי חום ואהבה. אבל הוא שלח אותי מייד למוסד, ושם הילדים התנכלו לי כל השנים. ביקשתי ממנו שיוציא אותי משם, אבל הוא לא הסכים.

„בשנה הראשונה אבי בא לבקר אותי כל שבת. אבל בשנים הבאות החל לבקר פחות ופחות. בביקוריו אצלי אמר לי לנסות ללמוד. הוא לא הבין אותי! הוא לא הבין מדוע לא יכולתי ללמוד כתנאים של הפנימיה."

כתב־היד מעיד על דחף שאינו ניתן לכיבוש

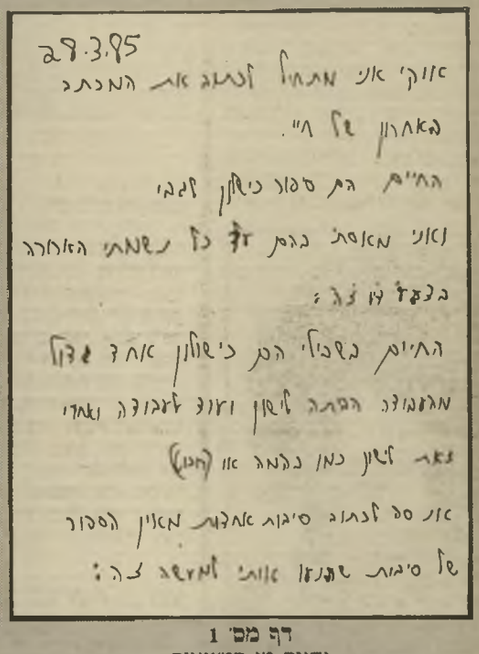

דף מס' 1
נסיגה מן המציאות

עד נפתלי
חיזוי השבירה הנפשית

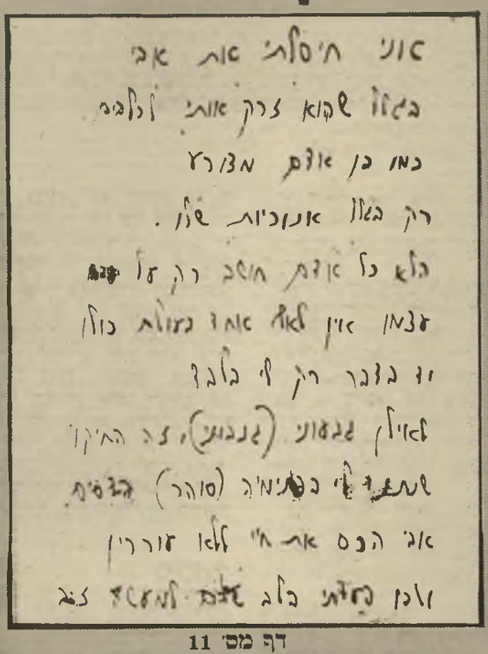

דף מס' 11
קונפליקטים עם הסביבה

סמוך לרצח כתב אילן גיבעוני מיכתב מוזר, על 11 דפי־מחברת. בכתב־יד ילדותי הוא סיפר שם דברים מבולבלים וחסרי־קשר. הוא פתח את המיכתב בציון תאריך יום הרצח, ואמר כי זהו המיכתב האחרון של חייו. הוא התלונן כי החיים הם סיפור כישלון עבורו, כי הם חסרי־טעם, והוא פירט את הסיבות שהניעו אותו למעשה ההתאבדות שהוא תיכנן.

בין הסיבות לכך שמאס בחייו הוא פירט מילחמות מטופשות, אנשים מטורפים הנוהגים כך שהם מסכנים חייהם של חפים־מפשע, ורצח בעלי־חיים למאכל־אדם.

גיבעוני הציע במיכתבו כי בני־האדם יאכלו עגבניות (הוא כתב אגבניות), שקדים, ביסקוויטים, פירות וירקות. הוא חזר שוב ושוב על הסבל הנורא של בעלי־חיים, הנשחטים על־ידי סכין בצווארם, להנאתם של בני־האדם, והדגיש את האפשרות לשמור על הבריאות גם באכילה צימחונית.

שני העמודים האחרונים של המיכתב התחילו במילים: „אני חיסלתי את אבי..." אילן פירט שם מדוע כעס על אביו.

הוא השאיר בצוואתו את כל רכושו לסבתו, ואם יקרה לה משהו – לאגודת צער־בעלי־חיים. הוא סיים בכך שהוא מתפלל לשואה עולמית, שתחסל את כל המין האנושי.

דיבוי של דחפים, תחושה של כילוין

ד"ר נפתלי, הגראפולוג הנודע, קיבל את המיכתב ועוד כמה גלויות שכתב אילן לפני עשר שנים, בהיותו בן 13. בידי הגראפולוג היה גם מיכתב שכתב אילן מהכלא, כמה חודשים אחרי הרצח. על־פי השוואת כיתבי־היד הללו ניתח הד"ר נפתלי את מצבו הנפשי של אילן בעת כתיבת המיכתב האחרון.

כתב נפתלי בחוות דעת לבית־המישפט:

על־פי כתב־היד, שייך הכותב לטיפוס הרזה־אתלטי... זהו טיפוס המאופיין בדחפים חזקים, בהתבודדות כלשהי מן הסביבה, בחוסר־גמישות ודבקות בדיעותיו עד כדי ניתוק מן המציאות.

טיפוס זה מתקשה לקבל פשרות... הוא יכול להפוך לאדם מתוסכל ומרדן. בכיתבי־יד מוקדמים של אילן, משנת 1975, האותיות אינן מחוברות, בהרבה מקומות יש זווית במקום עיגולים, עיצוב האותיות מקוטע. הדבר מעיד על קשיי הסתגלות למציאות.

המרחקים בין האותיות והמילים מראים חוסר־אחידות – תכונה המעידה על יחס אמביוולנטי או מלא קונפליקטים לסביבה. כתוצאה מחוסר־קומוניקציה, על רקע חוויות הילדות... אילן חי בסובלימאציה של דחפים פרימיטיביים לכיוון אידיאלים חברתיים או כתות דתיות למיניהן. הדבר בא לידי ביטוי בכתב־ידו בהעדפת האיזור האמצעי והעליון של כתב־היד, והזנחת האיזור מתחת לקו. איזור זה נחשב כאיזור האימפולסים הראשוניים ועולם תת־ההכרה. מצב זה נובע ככלל כתוצאה מדיכוי של אימפולסים ראשוניים – כגון אגרסיה, דחפים מיניים ותחרותיים – על־ידי הסביבה.

דוגמות כתב־היד מתאריך 28 במארס 85' (יום הרצח) מתחלקים לשתי קבוצות. דפים 1 עד 9 נכתבו במכשיר־כתיבה אחר. בדפים הללו קווים בצקיים וחוסר אחידות מבחינת איכות־הקו, עיצוב הצורה, מרחקים בין אותיות ומילים. אירגון השורות בדף מצטיין בקירבה גדולה להתחלת השורות, ומרחקים גדולים ולא שווים, בסיומן.

פירוש מימצאים אלה:

- **איכות הצורה ועיצוב־הכתב מעידים על מצב סוער מבחינה ריגשית.**
- **חוסר אחידות המרחקים מעיד על קונפליקטים עם הסביבה.**
- **עדיפות האיזור האמצעי והעליון מעיד על דיכוי מתמשך של דחפים תוקפניים והפנייתם לכיוון אידיאו־לוגיות ואמונות.**
- **הגדלת האותיות, העובי והבצקות של הקוים בדפים 10־11 מעידים על שיחרור האגרסיה כלפי חוץ, ובמונחים פיסיולוגיים על כמות גדולה של אדרנלין בדם. ממימצאים אחרונים אלה ניתן אולי לקבוע כי שני דפים אלה נכתבו מייד לאחר מעשה הרצח.**
- **התחלת השורות צמודה לקצה הימני של השורה ואילו הימנעות מסוף הדף בסוף השורה ושמירת מרחק גדול ממנו, מעידים על חרדה. נסיגה מן המציאות עד כדי תחושה של כילוין, או מערך פנימי לקראת התאבדות.**

עד באן.

הד"ר נפתלי סיים את התעודה בכך שקבע כי כוונתו של גיבעוני להתאבד בעת כתיבת המיכתב היתה אמיתית. אך מסיבה כלשהי עברה לכיוון הריגת אביו.

הגראפולוג מאשר, על פי השוואת כיתבי־היד, כי בעת כתיבת מיכתב־ההתאבדות היה אילן גיבעוני במצב נפשי חריג. אחרי הסלמה והצטברות כמותית של גורמי־לחץ שהפכו לדחף שאינו בר־כיבוש.

לא במיקרה פנה עורך־הדין רום לד"ר נפתלי, לפני כשנה פיתח הגראפולוג מודל לקביעת חיזוי שבירה נפשית של אדם על־פי כתב־ידו. הוא גם הירצה על כך באוניברסיטה באוכספורד. בכינוס גראפולוגים. חוות־הדעת הגראפולוגית במיקרה זה פותחת אופקים חדשים למדע הגראפולוגיה המישפטית.